వ్యాస కౌముది

మనభారతం **డా.వల్లూరుపల్లి శివాజీరావు**

38

ఈ భూమండలంలో అద్వితీయమైన,అసమానమైన సంపద, నాగరికత, సంస్కృతి, జ్ఞాన, విజ్ఞాన ప్రతిభలతో వేలాది సంవత్సరాలు(బ్రిటన్ మనదేశాన్ని కబళించడం మొదలు పెట్టిన 1757 వరకూ) తులతూగిన మన భారతదేశపు ఔన్నత్య చరిత్రగురించి నేను వ్రాసిన "ది గ్లోబల్ ఇండియా" అనే పేరుతో ఉన్న పుస్తకం జూలై 2009లో ఇండియాలో ప్రచురించబడింది. ఈ పుస్తకం అందరికీ అందుబాటులో ఉండదని భావించి అందులో పొందుపరిచిన కొన్ని ముఖ్యాంశాలని తెనుగులోకి అనువాదం చేసి 'కౌముది' మాసపత్రిక ద్వారా మీకు అందిస్తున్నాను.

ధారావాహికంగా వచ్చే ఈ ఉపాఖ్యానాలని మీరు చదివి, మీ పిల్లలకుకూడా తెలియచెప్పమని నా విన్నపం. ఈ విధంగా ఘనమైన మన భారతదేశ చరిత్ర భావితరాలకు కూడా చేరుతుందని నా చిన్న ఆశ..!!

IX. ప్రాపంచీకరణమైన భారత నాగరికత, సంస్కృతి, భాష, మతం, ఆధ్యాత్మికత, తత్వజ్ఞానం

జపాన్

"సాంస్కృతికంగా భారతావని జపాన్‌కు మాతృమూర్తి.....శతాబ్దాల తరబడి భారతదేశం తన విశేష, విశిష్టమైన పద్ధతిలో జపాన్ సంస్కృతి, ఆలోచనల మీద తన ప్రాబల్యం చూపుతూ ఉండింది..... నిజానికి జపాన్ ఆలోచనాధ్యయనం భారత్ ఆలోచనాధ్యయనమే....." అని 1938లో జపాన్ జెన్-బౌద్ధ పండితుడు D.T. Suzuki (1870-1966) తన అభిప్రాయం వెలిబుచ్చాడు.

హిందూ, బౌద్ధ మతాలు చైనా, కొరియా ద్వారా జపాన్‌కు ప్రాకాయి. భారత సంస్కృతి పరోక్షంగా చైనా, మధ్య-ఆసియా నుంచి వెళ్ళినా, సముద్రమార్గం ద్వారా భారతీయులు, జపనీయుల మధ్య ప్రత్యక్ష సంబంధాలుండేవి కూడా. జపాన్ విశ్వోద్భవ (cosmological), పురాణ గాథల సాహిత్యంలో భారత్ పాదచాయలు అడుగడుగునా కనిపిస్తాయి.

బౌద్ధమత ప్రభావం

జపాన్‌లో ఇప్పుడు ప్రధానమైన బౌద్ధమతం 552లో కొరియాద్వారా ప్రవేశించింది. 552లో కొరియాలో బౌద్ధమతాన్ని దేశమంతా ప్రవేశపెట్టిన Baekje వంశపు 26వ రాజు Seong (పాలన 523-554) జపాన్‌కు కొంతమంది బౌద్ధసన్యాసులతో బుద్ధుడి ప్రతిమ, కొన్ని బౌద్ధసూత్ర గ్రంథాలను పంపించాడు. అప్పటినుంచి క్రమేణా ప్రాచుర్యమవుతున్న బౌద్ధమతం 592-622 మధ్య జపాన్‌ను పాలించిన మహారాణి Suiko (పాలన 593-628) ఇచ్చిన ప్రోత్సాహం, మద్దతువల్ల జపనీయులు బౌద్ధ గ్రంథాలను అధ్యయనంచేసి భారతీయతో కూడిన బౌద్ధధర్మాన్ని ఆచరించటం ప్రారంభించారు. ఈమె 607 లో ఒక రాజుదూతను చైనా పంపించి మరికొన్ని బౌద్ధసూత్ర గ్రంథాలను తెప్పించింది. కాలక్రమేణా జపాన్-లో బౌద్ధ మతాధికరుల వ్యవస్థ ఏర్పడింది. అప్పటినుంచి ఈగ్రంథాలు జపాన్ సంస్కృతిని చాలా ఈశాఖ ప్రభావితంచేశాయి. 627 వచ్చేటప్పటికి జపాన్‌లో 46 బౌద్ధ దేవాలయాలతో పాటు 816 మంది పురోహితులు, 569 సన్యాసినులు ఉండటం సంభవించింది.

బౌద్ధమత సంస్కృతితో తడిసి ముద్దవుతున్న ఈప్రారంభదశలో చైనీయుల ప్రభావంవల్ల జపాన్‌లో 6 బౌద్ధ శాఖలు ఏర్పడసాగాయి. ఇవి: 'వినయ' (రిత్సు: Ritsu), 'సత్యసిద్ధి' (జోజిత్సు: Jōjitsu), 'అభిధర్మ'(కుశ: Kusha), 'మాధ్యమిక'(శన్‌రాన్: Sanron), 'యోగాచార' (హోస్సో: Hossō),'హువయెన్'-చైనా భాష పదం (కెగోన్: Kegon).

<u>రిత్సు శాఖ:</u> 753లో పారంభమైన ఈశాఖవారు 'త్రిపితాక' (వినయ, సూత్ర, అభిధర్మ అనే మూడు పితాకలు/బుట్టలు) లో పొందు పరచిన వినయ సూత్రాలను గురించి 'ధర్మగుప్త' రచించిన గ్రంథంలోని విషయాలను ఆచరిస్తారు. '

<u>జోజిత్సు శాఖ:</u> ఈశాఖవారు 'నికయ' ('స్థిరవాద', పాలీలో 'తెరవాద'; హీనయాన/) సాంప్రదాయంలో 'సౌత్రాంతిక' శాఖ నుంచి చీలిన 'సత్యసిద్ధి' ఉపశాఖ. ఈశాఖవారు 'అభిధర్మ'ను కాదని బుద్ధుడు బోధించిన 'సుత్రాల'ను ప్రమాణంగా తీసుకుంటారు. వీరు 'హరివర్మ' రచించిన 'సత్యసిద్ధి శాస్త్ర' గ్రంథాన్ని ఆధారంగా చేసుకున్నారు. దీనిని 4వ శతాబ్దంలో 'కుమారజీవ' చైనీయ భాషలోకి అనువదిస్తే అది చివరకు జపాన్ చేరింది.

<u>కుశ శాఖ:</u> 'నార' వంశ రాజుల కాలం (Nāra; 710-784)లో చైనా నుండి జపాన్‌లో ప్రవేశించిన ఈశాఖ బౌద్ధ పండితుడు 'వసుబంధు' రచించిన 'అభిధర్మకోశ'లో పొందుపరచిన విషయాలను ప్రమాణంగా భావిస్తుంది. ఇది 'సర్వస్థిశాఖ' నుంచి ఉద్భవించింది.

<u>శన్‌రాన్ శాఖ:</u> మహాయాన సాంప్రదాయంలో నాగార్జున, ఆయన శిష్యుడు ఆర్యదేవ స్థాపించిన 'మాధ్యమిక' శాఖనాధారంగా చేసుకుని వీరు ఉపదేశించిన సిద్ధాంతాలను క్రోడీకరించి వ్రాసిన గ్రంథాలను చైనా భాషలో అనువదిస్తే ఇవి 7వ శతాబ్దంలో జపాన్ చేరాయి.

<u>హోస్సో శాఖ:</u> యోగశాస్త్రాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని 4వ శతాబ్దంలో సవతి సోదరులు 'వసుబంధు', 'అసంగ'లు 'యోగాచార'ను స్థాపించారు. మహాయాన శాఖ నుంచి వేరుపడిన ఈ ఉపశాఖ 630లో చైనాలో ప్రవేశిస్తే, అది 654లో జపాన్‌లో ప్రవేశపెట్టబడింది.

<u>హువయెన్ శాఖ:</u> గౌతమ బుద్ధుడి నిర్వాణం తరువాత 500 ఏళ్ళకు వివిధ బౌద్ధసూత్రాలు దశలవారీగా క్రోడీకరించబడిన

'అవతాంశక సూత్ర' (మారుపేరు: బోధిసత్వ పితాక) ను 'బోధిధర్మ'చైనా భాషలో 420 దశకంలో అనువదిస్తే, దానిని 736లో 'బోధిసేన' జపాన్‌లో ప్రవేశపెట్టాడు.

28వ (చివరి) బౌద్ధమత పీఠాధిపతి 'బోధిధర్మ' చైనాలో ప్రవేశపెట్టిన 'ధ్యాన' పద్ధతి చైనాలో 'చాన్' (Ch'an, Chan)గా వ్యాప్తి చెందితే, దానిని కొరియన్ల (వారికి Seon) నుంచి పొందిన జపనీయులకు 'జెన్' (Zen) అయింది. జ్ఞానోదయం (enlightenment) పొందటానికి ఉపయోగపడే ఈ 'ఆసీన-ధ్యాన' పద్ధతి జపాన్‌లో అత్యంత ఆదరణ పొందింది. ఆధునికకాలంలో అక్కడనుంచి పశ్చిమ దేశాలకు ప్రాకింది.

'నార ' వంశపు రాజుల కాలం (710-784)లో 'వసుబంధు', 'హరివర్మ','నాగార్జున', 'ఆర్యదేవ', 'ధర్మపాల', తదితర బౌద్ధ పండితులు రచించిన గ్రంధాలు జపాన్ చేరినప్పుడు బౌద్ధ గ్రంధాధ్యయనం తీవ్రమైంది.

జపాన్‌లో సంస్కృత భాష, దేవతాగణం

736లో Shomu రాజు పాలనలో బౌద్ధసన్యాసి 'బోధిసేన' (704-760) జపాన్ వెళ్ళి అచ్చట నెలకొల్పబడిన బౌద్ధమతాలలో సంస్కృతం, '*గంధవ్యూహ సూత్ర*' (జపాన్‌లో Hua-yen) జనీయులకు బోధించాడు. అప్పటినుంచి సంస్కృతం ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. 859-876 మధ్య రాజు 'Jogan' అప్పటివరకు దేశంలో జరిగిన సంస్కృతాధ్యయనం 'Sanmitsu' అనే గ్రంధాన్ని రచించాడు.

బౌద్ధమతం జపాన్‌లో ప్రవేశించినప్పటినుంచి క్రమేణా ఆకాలంలో జపనీయులు అనుసరించే బహుదేవతామతం (polytheism) 'షింటోఇజం' (Shintoism) స్థానాన్ని ఈభారతమతం ఆక్రమించింది. జపనీయులు తమ క్రొత్తమతం ద్వారా భారతీయ దేవగణాలలో ముఖ్యులైన 'వరుణ' (జపనీయులకు Sui-ten), 'సరస్వతి' (Benten), 'శివ' (Daikoku), 'ఇంద్ర' (Taishaku), 'కుబేర' లేక 'వైశ్రావణ' (Bishamon), 'యమ' (Emma-O)లను ఆరాధించటం ప్రారంభించారు. దేవశిల్పి 'విశ్వకర్మ' జపనీయులకు 'Bishukatsuma'గా పరిచయమయ్యాడు. అలాగే మన 'గణేశ' (Sho-ten, Shoden)ను వీరు బౌద్ధదేవాలయాలలో ఆరాధిస్తారు. దీనినిబట్టి భారత్, జపాన్‌లో మతాలను ఎంతగా ప్రభావితం చేసిందీ స్పష్టంగా విశదమవుతుంది.

జపాన్‌లోని Gagaku నాట్యం భారత నాట్యభంగిమలనుంచి ఉత్పన్నమైనదే. ఈభంగిమలే చైనాలోని 'Chuan Fa'నాట్యంలో కూడా గోచరమవుతాయి. భారత పురాణవ్యక్తుల గాధలు కూడా జపనీయుల సాహిత్యంలో నిక్షిప్తమైనాయి. ఉదాహరణకు 'ఋష్యశృంగ' జపాన్ సాహిత్యంలో ముని 'Ikkaku Senin' అయ్యాడు. కొన్ని భారత పురాణ గాధలు జపనీయుల సాహిత్యంలో రూపాంతరీకరించబడ్డాయి.

జపాన్ సాహిత్యమంతా 'కర్మ' సిద్ధాంతం 'ఆత్మ transmigration'తో నిండి ఉంది. జపాన్ లో ఈరోజున కల్పిత కథలలో ఉన్న కొన్ని విషయాలు నిస్సందేహంగా భారత్‌నుంచి తెచ్చుకున్నవే. 722లో జపాన్‌లో ప్రారంభమైన 'లక్ష్మి' 'సరస్వతి' దేవారాధన ఈరోజుకూ కొనసాగుతూఉంది.

ఇప్పటి జపనీయుల భాష పదరూప బేధంతో ఉన్న సంస్కృతమే అంటే ఆశ్చర్యపడనవసరంలేదు. కానిఈభాషను నియంత్రించే వాక్యనిర్మాణం (syntax), ఉచ్చారణ, అక్షర సంయోగం, ధ్వన్యుచ్ఛరణ (phonetics), శబ్దార్ధ నిర్మాణం మాత్రం స్వంత బాణీలో

ఉంటాయి. జపాన్‌లో ఈ భాషలోని 47 అక్షర సముదాయాన్ని 9వ శతాబ్దంలో జపనీస్ బౌద్ధ సన్యాసి 'కాబో డైషి' (Kabo Daishi, 774-885) సంస్కృతం అక్షరమాలను అనుసరించి ప్రవేశపెట్టాడు. ఉత్తర భారతావనిలో 600-1200 మధ్య సంస్కృత భాషకు దేవనాగరి లిపికి ముందు 'సిద్ధ మాతృక' (సిద్ధం) లిపి వాడుకలో ఉండేది. తెలుగు-కన్నడ లిపులకు ఈలిపి మాతృక.

ఈ సంస్కృతాధారిత జపనీస్ భాష అక్షరావళి ప్రవేశ పెట్టడంలో కాబో డైషి మీద 'బోధిసేన' ప్రభావం ఎంతైనా ఉంది. దీనిని గురించి జపనీస్ భాషా విద్వాంసుడు 'రిరి నకయామా'(Riri Nakayama) "......జపనీస్ భాషా అక్షరక్రమం ఈభాష జీవించి ఉన్నంత కాలం ఉంటుంది" అని శ్లాఘించాడు. ఈ అక్షరమాలకు ప్రవేశపెట్టబడిన 'సిద్ధం' లిపిని 'Shittan' అంటారు. ఈలిపిని 'Shingon' బౌద్ధ శాఖస్థులు ఇప్పటికీ ఉపయోగిస్తారు.

జపాన్‌లోని నార పట్టణంలో ఉన్న 'తోడై-జి'(Todai-Ji) దేవాలయంలో సిద్ధం లిపిలో ఉన్న ఒక 12వ శతాబ్దపు సంస్కృత శ్లోకం 'Bessam Zakki'లో సరస్వతీదేవిని స్తుతిస్తూ ఇలా ఉంది: Sarasvatai svāha namo sarasvatyai mahādevyai svāha, namo bhagavati mahādevi sarasvati sidhyātu mantrapadami svāha'.

(కొనసాగింపు వచ్చే సంచికలో)

మీ అభిప్రాయాలను పంపించేందుకు నా ఇ-మెయిల్: dr_vs_rao@yahoo.com

COMMENTS